

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2019 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Lidia Grzelak

Protokolant: st. sekr. sąd. Jolanta Dziki

po rozpoznaniu na rozprawie

w dniu 12 lutego 2019 r. w C.

sprawy z wniosku (...) S.A. w P.

z udziałem P. G. (1)

o ustanowienie służebności przesyłu

postanawia:

I ustanowić na rzecz wnioskodawcy (...) S.A. w P. służebność przesyłu obciążającą nieruchomość położoną w S. gmina G., składającej się z działek oznaczonych numerami (...), dla której Sąd Rejonowy w Ciechanowie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...) (nieruchomość obciążona), polegającą na:

- znoszeniu istnienia posadowionego na głębokości dwóch metrów pod powierzchnią gruntu nieruchomości obciążonej rurociągu w postaci czterech rur stalowych izolowanych: DN 600 – ścieki przemysłowe do oczyszczalni, DN 200 – ścieki sanitarne do oczyszczalni, DN 500 – świeża woda do zakładu oraz DN 600 – ścieki nadmiarowe i amoniakalne do oczyszczalni, w granicach wyznaczonych punktami: 730-A-B-C-D-E-F- (...) - (...) -G-H-I-J-730 w zakresie działki nr (...) oraz punktami: (...) -K-L-M-N-O-P-R- (...) -1250- (...) - (...) w zakresie działki nr (...), przestawionych na mapie sporządzonej w dniu 14 czerwca 2016 r. przez geodetów uprawnionych mgr inż. A. G. oraz Z. L., przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w dniu 22 czerwca 2016 r. za numerem identyfikacyjnym P. (...) .2016. (...) (koperta k. 68 akt), przy czym mapa ta stanowi integralną część niniejszego postanowienia;

- prawie korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do prowadzenia eksploatacji, konserwacji, remontów i modernizacji opisanego powyżej rurociągu wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren nieruchomości obciążonej w niezbędnym zakresie z odpowiednim sprzętem przez pracowników (...) S.A. w P. oraz osoby, którymi się posługuje w związku z prowadzoną działalnością przy wykonywaniu czynności technicznych;

II zasądzić od wnioskodawcy (...) S.A. w P. na rzecz uczestnika postępowania P. G. (1) tytułem jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu opisaney w pkt I kwotę 26586,00 zł (dwadzieścia sześć tysięcy pięćset osiemdziesiąt sześć złotych);

III nakazać ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa od uczestnika postępowania P. G. (1) kwotę 634,35 zł (sześćset trzydzieści cztery złote trzydzieści pięć groszy) tytułem uzupełnienia kosztów postępowania orzeczonych prawomocnymi postanowieniami z dnia 30 maja 2018 r. oraz 30 października 2018 r.;

IV pozostawić strony przy poniesionych kosztach postępowania związanych z ich udziałem w sprawie.

UZASADNIENIE

(...) S.A. w P. (poprzednio (...) S.A. w P.) wniósł o ustanowienie za jednorazowym wynagrodzeniem w wysokości 26586,00 zł służebności przesyłu na swoją rzecz obciążającej nieruchomości położoną w S. gmina G., dla której Sąd Rejonowy w Ciechanowie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...), polegającej na korzystaniu z powyższej nieruchomości w granicach działki nr (...) w pasie długości 280 m oraz działki nr (...) w pasie o długości 210 m przy szerokości pasów 12 m, z urządzeń przesyłowych - wiązki rurociągów (czterech rur stalowych izolowanych), stanowiących własność wnioskodawcy, znajdujących się na głębokości około 2 m pod powierzchnią nieruchomości obciążonej, w celu doprowadzenia wody i ścieków oraz w zakresie niezbędnym do dokonywania konserwacji, remontów i modernizacji, wymiany tych urządzeń przesyłowych wraz z prawem wejścia i wjazdu na nieruchomość w niezbędnym zakresie z odpowiednim sprzętem. Wniósł ponadto o zasądzenie od uczestnika postępowania P. G. (1) zwrotu kosztów postępowania, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Uczestnik postępowania P. G. (1) co do zasady przyłączył się do wniosku. Wniósł o przyznanie wynagrodzenia miesięcznie z uwzględnieniem waloryzacji, jak również o zastrzeżenie uprawnienia wnioskodawcy (...) S.A. w P. do wykonywania prac bez naruszenia struktury gruntu. Wniósł ponadto obciążenie wnioskodawcy kosztami postępowania, w tym o zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika postępowania P. G. (1) zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Na rozprawie w dniu 28 kwietnia 2016 r. wnioskodawca (...) S.A. w P. oraz uczestnik postępowania P. G. (1) zgodnie ustalili, że szerokość wiązki rur wynosi 8 m, zaś szerokość pasa służebności przesyłu wynosić będzie 20 m tj. po 6 m od każdej skrajnej rury.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

P. G. (1) jest właścicielem nieruchomości położonej w S. gmina S., składającej się m. in. z działek oznaczonych numerami (...), dla której Sąd Rejonowy w Ciechanowie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...). Nieruchomość ma charakter rolniczy (bezsporne).

Pod powierzchnią działek nr (...) na głębokości do dwóch metrów (dolna krawędź rury) usytuowany jest rurociąg podziemny łączący główny zakład produkcyjny należący do (...) S.A. w P. z oczyszczalnią ścieków. Zakład zajmuje się produkcją cukru. Rurociąg składa się z czterech rur stalowych izolowanych: DN 600 - ścieki przemysłowe do oczyszczalni, DN 200 - ścieki sanitarne do oczyszczalni, DN 500 - woda świeża do zakładu, funkcjonujące przez cały rok oraz DN 500 - ścieki nadmiarowe i amoniakalne do oczyszczalni, funkcjonujący w okresie kampanii buraczonej (mapa koperta k. 68).

Urządzenia położone pod powierzchnią działek nie uniemożliwiają wykorzystania działek rolniczy, choć mają wpływ na wysokość plonów. Na działce (...) P. G. (1) prowadzi zwykle uprawę owsa lub pszenżyta ozimego, na działce nr (...) uprawę jęczmienia z pszenicą, ziemniaków, jęczmienia ozimego. Z uwagi na głębokość posadowienia rurociągu 1,5 - 2 m, zimą na jego wysokości brak jest okrywy śnieżnej, gdyż przepływająca rurami gorąca woda oddaje ciepło otoczeniu. Powoduje to, że zboża ozime nie przechodzą pełnego okresu jarowizacji, gorzej się krzewią, a przy okresowych obniżeniach temperatury wymarzają. W okresie wiosennym i letnim ogrzana gleba szybciej przesyca, co wpływa na obniżenie plonów. Gleba w miejscu posadowienia rurociągu ma zniszczony profil glebowy podczas jego budowy. Proces niszczenia profilu glebowego jest kontynuowany podczas wykonywanych prac remontowych i modernizacyjnych. Mieszanie warstw gleby w istotny sposób wpływa na zmniejszenie warstwy humusowej, mającej decydujące znaczenie dla żyzności gleby i utrzymanie jej wilgotności. Łączna wartość utraconego zbioru z obu działek wynosi 1142,30 zł (zeznania świadka P. G. (2) k. 59 - 60, opinia biegłego sądowego w zakresie rolnictwa inż. R. Z. k. 185 - 192, 216).

W sytuacji awarii urządzeń, przede wszystkim polegających na pojawiające się wycieki zachodzi konieczność remontów, ale również dokonywania konserwacji i modernizacji sieci, wymiany urządzeń przesyłowych. Wiąże się to z potrzebą wejścia lub wjazd odpowiednim sprzętem na grunt, oraz po wykonaniu koniecznych prac z rekultywacją gruntu (bezsporne).

Wartość rynkowa jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu rurociągów wodnych i ściekowych posadowionych na działkach nr (...) położonych w Szyjach gmina G. wynosi 26586,00 zł. O wysokość zapłaconego wynagrodzenia wzrasta wartość środków trwałych przedsiębiorstwa (opinia biegłego sądowego w zakresie szacowania nieruchomości oraz maszyn i urządzeń trwale związanych z gruntem mgr inż. Z. M. k. 85 - 129, 234 - 236, 258 - 259).

Powyższy stan faktyczny, w zakresie przebiegu rurociągu, zakresu dotychczasowego korzystanie z rurociągu przez wnioskodawcę, jak również znaczenia rurociągu dla prawidłowej działalności zakładu, stanowiącego własność wnioskodawcy (...) S.A. w P., są bezsporne.

Przebieg rurociągu w postaci czterech rur stalowych izolowanych: DN 600 – ścieki przemysłowe do oczyszczalni, DN 200 – ścieki sanitarne do oczyszczalni, DN 500 – świeża woda do zakładu oraz DN 600 – ścieki nadmiarowe i amoniakalne do oczyszczalni Sąd ustalił - zgodnie z wnioskami stron postępowania - w granicach wyznaczonych punktami: 730-A-B-C-D-E-F- (...) - (...) -G-H-I-J-730 w zakresie działki nr (...) oraz punktami: (...) -K-L-M-N-O-P-R- (...) -1250- (...) - (...) w zakresie działki nr (...), przedstawionych na mapie sporządzonej w dniu 14 czerwca 2016 r. przez geodetów uprawnionych mgr inż. A. G. oraz Z. L., przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w dniu 22 czerwca 2016 r. za numerem identyfikacyjnym P. (...).2016. (...) (koperta k. 68 akt).

Sąd uznał za rzetelną, spójną i właściwie uzasadnioną opinię biegłego sądowego w zakresie szacowania nieruchomości oraz maszyn i urządzeń trwale związanych z gruntem mgr inż. Z. M., który wyliczył wartość jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu. Uczestnik postępowania P. G. (1) nie kwestionował tej opinii, choć jego wnioski ostateczne zmierzały do ustalenia wynagrodzenia cyklicznego, rocznego. Wprawdzie uczestnik postępowania nie sformułował wniosku w tym zakresie, jednakże wniosek zdaje się zmierzać w kierunku ustalenia wynagrodzenia w wysokości odpowiadającej wartości utraconego dochodu przez uczestnika postępowania w skali roku, która została przez biegłego sądowego w zakresie rolnictwa inż. R. Z. ustalona na kwotę 1142,30 zł. Opinia ta, zdaniem Sądu, została prawidłowo sporządzona, jest logiczna, a wnioski w niej zawarte szczegółowo uzasadnione. Tym niemniej, nie może ona stanowić podstawy rozstrzygnięcia w niniejszym postępowaniu. Wskazać należy, że brak jest podstaw aby wprost odnosić wysokość utraconego dochodu do wartości wynagrodzenia za dany rok za korzystanie z rzeczy. Niewątpliwie, uczestnik postępowania P. G. (1) ponosi straty w uprawach związane z obniżeniem wydajności gleby, które mogą w konkretnych sytuacjach być jeszcze wyższe w związku z naprawą awarii połączoną z naruszeniem struktury gleby i koniecznością rekultywacji. Bezspornym jest, że w takich sytuacjach uczestnik postępowania otrzymywał od wnioskodawcy (...) S.A. w P. odszkodowanie na zasadach ogólnych i ustanowienie służebności przesyłu za wynagrodzeniem nie będzie mieć wpływu na wypłatę odszkodowania za szkody powstałe w przyszłości.

Zeznania świadka P. G. (2) uznać należy za wiarygodne, choć nie mają w sprawie istotnego znaczenia; dotyczą bowiem kwestii ewentualnego odszkodowania za utracony dochód w związku z istnieniem rurociągu.

Sąd zważył, co następuje:

(...) S.A. w P. zasługuje na uwzględnienie.

Podstawną prawną wniosku są przepisy art. 305¹ kc i 305² § 1 kc, które stanowią, że nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa jest w art. 49 § 1 kc, prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu). Jeżeli właściciel nieruchomości odmawia

zawarcia umowy o ustanowienie służebności, a jest ona konieczna dla właściwego korzystania z urządzeń, o których mowa jest w art. 49 § 1 kc, przedsiębiorca może żądać jej ustanowienia za odpowiednim wynagrodzeniem.

Analizę zasadności wniosku o ustanowienie służebności przesyłu, należy rozpocząć od zasadniczej uwagi, że warunkiem ustanowienia tej służebności jest przesądzenie, że jej ustanowienie jest konieczne dla właściwego korzystania z urządzeń, które mają być wybudowane przez przedsiębiorcę przesyłowego lub które stanowią jego własność, o których mowa jest w art. 49 § 1 kc. W takiej sytuacji nieruchomości, na której stoją lub przez którą przechodzą urządzenia przesyłowe, można obciążyć prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń.

Ustanowienie służebności przesyłu jest możliwe tylko na rzecz takiego przedsiębiorcy, który jest właścicielem urządzeń, służących do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej oraz innych urządzeń podobnych, lub który zamierza wybudować takie urządzenia. Oznacza to, że służebność przesyłu może mieć zastosowanie zarówno do takich stanów faktycznych, gdy urządzenia przesyłowe już istnieją, jak również, gdy przedsiębiorca urządzenia te zamierza dopiero wybudować w przyszłości. W niniejszej sprawie wniosek dotyczy urządzeń już istniejących. Zgodnie z art. 49 § 1 kc, urządzenia służące do doprowadzania lub odprowadzania wody, pary gazu, prądu elektrycznego oraz inne urządzenia podobne nie należą do części składowych gruntu lub budynku, jeżeli wchodzi w skład przedsiębiorstwa lub zakładu. W rezultacie urządzenia te przestają być częścią składową nieruchomości, na której zostały wybudowane i z chwilą ich połączenia z przedsiębiorstwem przedsiębiorcy przesyłowego stają się – w oparciu o art. 47 § 2 kc – jego własnością, gdyż nie mogą być od niego odłączone bez istotnej zmiany całości tego przedsiębiorstwa.

Nie ulega wątpliwości, że przedmiotowy rurociąg składający się z czterech rur stalowych izolowanych przebiegający pod powierzchnią gruntu nieruchomości stanowiącej własność uczestnika postępowania P. G. (1) stanowi element przedsiębiorstwa należącego do wnioskodawcy (...) S.A. w P.. Jest to w niniejszej sprawie okoliczność niesporna. Poprzednicy prawni wnioskodawcy wybudowali rurociąg i korzystali z nich w ramach prowadzonej przez siebie działalności produkcyjnej (cukrownia).

Odnosząc się do zastrzeżenia ustawowego „konieczności ustanowienia służebności dla właściwego korzystania z tych urządzeń”, wskazać należy, że niezbędne jest w sprawie ustalenie, że służebność jest konieczna dla właściwego korzystania z urządzeń przesyłowych, o których mowa w art. 49 § 1 kc.

W ocenie Sądu, dla zapewnienia wnioskodawcy P. & L. dostępu do rurociągu, które pozostaje w granicach nieruchomości uczestnika postępowania P. G. (1), niezbędne jest przyznanie mu prawnej możliwości wstępu na teren nieruchomości. Jest to konieczne dla przeprowadzania konserwacji, remontów i okresowych przeglądów elementów sieci przesyłowej. Dzięki temu będzie zapewniona sprawność rurociągu, który jest przecież niezbędna dla zapewnienia doprowadzenia wody i odprowadzenia ścieków do oczyszczalni w celu prowadzenia niezakłóconej produkcji cukru. W tej sytuacji konieczność ustanowienia służebności, jawi się jako dość oczywisty element. Brak stosownych uregulowań może doprowadzić do uniemożliwienia przesyłania przez rurociąg wody i odprowadzania ścieków, czego skutkiem byłoby ograniczenie lub zamknięcie produkcji, a tym samym zakładu produkcyjnego.

W związku z powyższym Sąd uznał, że zachodzą w niniejszej sprawie przesłanki do ustanowienia służebności przesyłu. Treścią służebności przesyłu jest korzystanie przez przedsiębiorcę w oznaczonym zakresie z cudzej nieruchomości (nieruchomości obciążonej), w zakresie niezbędnym dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania urządzeń przesyłowych. W praktyce oznacza to możliwość wejścia przez przedsiębiorcę, któremu przysługuje służebność (a w praktyce jego pracownikom, podwykonawcom), na cudzy grunt obciążony służebnością w celu usunięcia awarii, przeprowadzenia konserwacji czy modernizacji urządzeń przesyłowych.

W związku z tym, Sąd ustanowił na rzecz wnioskodawcy (...) S.A. w P. służebność przesyłu obciążającą nieruchomość położoną w S. gmina G., składającą się m. in. z działek oznaczonych numerami (...), dla której Sąd Rejonowy w

Ciechanowie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...) (nieruchomość obciążona), polegającą na:

- znoszeniu istnienia posadowionego na głębokości dwóch metrów pod nieruchomością obciążoną rurociągu w postaci czterech rur stalowych izolowanych: DN 600 – ścieki przemysłowe do oczyszczalni, DN 200 – ścieki sanitarne do oczyszczalni, DN 500 – świeża woda do zakładu oraz DN 600 – ścieki nadmiarowe i amoniakalne do oczyszczalni, w granicach wyznaczonych punktami: 730-A-B-C-D-E-F- (...) - (...) -G-H-I-J-730 w zakresie działki nr (...) oraz punktami: (...) -K-L-M-N-O-P-R- (...) -1250- (...) - (...) w zakresie działki nr (...), przestawionych na mapie sporządzonej w dniu 14 czerwca 2016 r. przez geodetów uprawnionych mgr inż. A. G. oraz Z. L., przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w dniu 22 czerwca 2016 r. za numerem identyfikacyjnym P. (...) .2016. (...), przy czym mapa ta stanowi integralną część postanowienia;

- prawie korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do prowadzenia eksploatacji, konserwacji, remontów i modernizacji opisanego powyżej rurociągu wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren nieruchomości obciążonej w niezbędnym zakresie z odpowiednim sprzętem przez pracowników (...) S.A. w P. oraz osoby, którymi się posługuje w związku z prowadzoną działalnością przy wykonywaniu czynności technicznych.

W ocenie Sądu, tak określona treść prawa obciążającego nieruchomość, stanowiącą własność uczestnika postępowania P. G. (1) w ramach służebności przesyłu, odpowiada potrzebom wnioskodawcy (...) S.A. w P.. Treścią służebności jest przede wszystkim znoszenie przez właściciela nieruchomości obciążonej istnienia posadowionego pod powierzchnią gruntu rurociągu. Niezbędnym elementem służebności przesyłu będzie jednak także znoszenie przez właściciela wchodzenia (wjeżdżania) na teren nieruchomości obciążonej przedstawicieli wnioskodawcy (...) S.A. w P. z odpowiednim sprzętem, celem dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji i ewentualnej przebudowy rurociągu.

Brak jest natomiast podstaw do uwzględnienia wniosku uczestnika postępowania P. G. (1) do zastrzeżenia uprawnienia wnioskodawcy (...) S.A. w P. do wykonywania prac bez naruszenia struktury gruntu. Takie zastrzeżenie w istocie prowadziłoby do braku możliwości wykonywania służebności przez przedsiębiorstwo z oczywistych względów: rurociąg usytuowany jest pod powierzchnią gruntu na głębokości 1,5 – 2 m, co oznacza, że w przypadku np. awarii w postaci wycieku koniecznym będzie odkrycie rurociągu celem naprawy przecieku. Niewątpliwie, wykonanie wykopu naruszy strukturę gleby w tym miejscu, a tym samym, jak wskazano powyżej, będzie mieć wpływ na obniżenie plonów i dochodów. Problem ten nie może jednak prowadzić do ustanowienia w zasadzie zakazu dokonywania tego rodzaju prac remontowych i modernizacyjnych; stanowić może jedynie podstawę roszczeń odszkodowawczych.

Nie może budzić wątpliwości, że ustanowiona służebność ogranicza prawa właściciela, w efekcie należy mu się wynagrodzenie. Sąd ustanowił wynagrodzenie jednorazowe w kwocie 26586,00 zł, zasądzając je w pkt II postanowienia, zgodnie z opinią biegłego sądowego mgr inż. Z. M..

Zgodnie z powszechnie przyjętym poglądem, wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu - co do zasady - powinno mieć charakter świadczenia jednorazowego. Ustawodawca nie unormował kwestii sposobu ustalenia tego wynagrodzenia, nie określił wskazówek, w jaki sposób obliczyć to wynagrodzenie. Wydaje się, że można tu per analogiam sięgnąć do praktycznych zasad dotyczących wynagrodzenia należnego właścicielowi nieruchomości obciążonej za ustanowienie służebności drogi koniecznej. Generalnie wynagrodzenie z tytułu ustanowienia służebności przesyłu powinno być więc ustalone na podstawie cen rynkowych, a jako kryteria pomocnicze, należy wziąć pod uwagę: zwiększenie wartości przedsiębiorstwa, którego składnikiem stała się służebność, ewentualne obniżenie wartości nieruchomości obciążonej, straty poniesione przez właściciela nieruchomości obciążonej (na przykład w postaci utraty pożytków z zajętego pod urządzenia przesyłowe pasa gruntu). W niniejszej sprawie biegły sądowy wysokość jednorazowego wynagrodzenia ustalił w sposób pośredni jako procentowy udział w wartości gruntu przy uwzględnieniu obniżenia wartości nieruchomości obciążonej na skutek lokalizacji urządzenia przesyłowego oraz wynagrodzenia przez przedsiębiorstwo przesyłowe z nieruchomości w przyszłości w pasie służebności przesyłu przy zastosowaniu podejścia porównawczego, metodą korygowania ceny średniej. Podkreślić należy, że biegły sądowy

wskazał wprost, że ustanowienie służebności przesyłu wpływa na zwiększenie wartości przedsiębiorstwa o kwotę zgodną z zapłaconą służebnością przesyłu, co obniża z kolei wartość środków finansowych przedsiębiorcy o wskazaną kwotę. Podkreślić należy, że nieruchomości, stanowiąca własność uczestnika postępowania P. G. (1) ma charakter rolny. Usytuowanie rurociągu nie wyłącza działek z produkcji rolnej, a jedynie wpływa na obniżenie plonów w pasie gruntu położonym bezpośrednio nad rurociągiem. Przy użytkowaniu rolnym działek nie mają już wpływu dalsze ograniczenia, wynikające z tzw. pasów ochronnych, które strony zgodnie ustaliły na 6 metrów po obu stronach rurociągu licząc od skrajnej rury. Biegły sądowy mgr inż. M. szczegółowo i wnikliwie wskazał zasady jakimi kierował się przy ustalaniu wysokości jednorazowego wynagrodzenia.

Wskazać należy, że na ostatniej rozprawie uczestnik postępowania P. G. (1) wnosił o ustalenie wynagrodzenia w stosunku miesięcznym z uwzględnieniem waloryzacji. Wniosek w tym zakresie nie był wcześniej sformułowany i wnioskodawca (...) S.A. w P. nie miał możliwości zajęcia w tym zakresie stanowiska. Tym, niemniej wskazać należy, że wniosek ten jest nieprecyzyjny i nie określa wprost w jakiej wysokości uczestnik postępowania P. G. (1) proponuje wysokość miesięcznego wynagrodzenia, jak również jaka ma być zasada jego waloryzacji, zarówno co do terminu waloryzacji (roczna, miesięczna, inna) jak i miernika waloryzacji. Okoliczności sprawy zdają się wskazywać, że, zdaniem uczestnika postępowania P. G. (1), wynagrodzenie miesięczne w podstawowym kształcie powinno odpowiadać wartości utraconych plonów z obu działek według wskazań biegłego sądowego w zakresie rolnictwa inż. R. Z. tj. kwocie 1142,30 zł, bez waloryzacji. Uczestnik postępowania zdaje się pomijać kwestię, że kwota 1142,30 zł jest to utracony dochód w skali roku a nie miesiąca, co oznacza, że z praktycznego punktu widzenia dopiero za około 25 lat suma jednorocznych wynagrodzeń tak ustalonych zrównałaby się z kwotą jednorazowego wynagrodzenia ustalonego zgodnie z opinią biegłego sądowego mgr inż. Z. M..

W związku z powyższym Sąd przyznał jednorazowe wynagrodzenie na rzecz uczestnika postępowania P. G. (1) w wysokości 26586,00 zł.

Orzekając w zakresie kosztów postępowania Sąd miał na uwadze, że co do zasady, sprawa nie była sporna. Jedynymi kwestiami spornymi pomiędzy stronami było zasada ustalenia wynagrodzenia za ustanowienie służebności oraz sposób wykonywania tej służebności przez wnioskodawcę (...) S.A. w P.. Z tych względów Sąd pozostawił strony przy poniesionych kosztach postępowania stosownie do art. 520 § 1 kpc, mając na uwadze, że koszty postępowania w zakresie opinii biegłych sądowych zostały przez strony postępowania w znacznej części uiszczone w toku postępowania w równym stosunku. Podkreślić należy, że ustanowienie służebności za wynagrodzeniem odbyło się w interesie obu stron. Trudno w niniejszej sprawie rozpatrywać, aby którakolwiek ze stron była w większym stopniu zainteresowana rozstrzygnięciem tej sprawy.

Sąd w pkt III postanowienia nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa od uczestnika postępowania P. G. (1) łącznie kwotę 634,35 zł tytułem uzupełnienia kosztów opinii biegłego sądowego mgr inż. Z. M., sporządzonych na jego wniosek, orzeczonych prawomocnymi postanowieniami z dnia 30 maja 2018 r. oraz dnia 30 października 2018 r., poniesionych tymczasowo z sum budżetowych. Zgodnie z art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach.